

บอกเล่า... เก็บ

จากงานวิชาการ

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 จำนวนที่ 31 มี.ค. 51 NO. 12

พลิกมหาวិภคตการณสยาม

ดวย

ทวใจความเปนมนุษย

ตอนทที่ ๒

<http://www.gotoknow.org/blog/pcunurse>

<http://www.gotoknow.org/blog/southpcu>

Email address : ichrsouth@gmail.com

พลิกมหาวิภคตการณสยามดวย

ทวใจความเปนมนุษย

ตอนทที่ ๒

บอกเลาเก็บปทที่ ๓ ฉบับทที่ ๕ เดือน เมษายน ๒๕๕๑ ไดกลาวถึงวิธีคิด ใน เรื่องการคิดแบบแยกสวนมาเปนการคิดแบบเชื่อมโยงและมองภาพรวม การเคารพ ศักดิ์ศรีและคุณค่าความเปนคนและการเคารพความรูในตนคน ไปแลรวม ๓ หัวขอ ฉบับนี้จึงตอด้วย หัวขอทที่ ๔

๔. การสร้งพระเจดยจากฐานราก

ที่ผานมาประเทศไทยทาทุกอย่างจากยอด ไมวาจะเปนการศึกษา การเมือง และการสาธารณสุข เมื่อทาจากยอดก็หนักหัว ฐานออนแอ จึงพังทลายลงในที่สุด

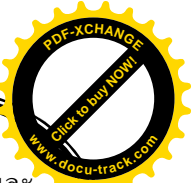
การสร้งฐานเจดยของสังคมทที่เปนชุมชนทองถนใหเข็มแข็งดวยการหยุดยั้งการ พัฒนาทที่ทาลฐานทรพยากรชุมชนทองถนทที่แลกเปลี่ยนเปนเงินสวนนอยของคน สวนนอยทที่รารวยรอยลาน หมั้นลาน แสนลานในสังคม นั้นเปนการรวบออนวจน ไปขางบน

การพัฒนาฐานพระเจดยหรือชุมชนทองถนใหเข็มแข็งผานสถานอนามัย โรงพยาบาลชุมชน ก็จะทำใหสังคมไทยโดยรวมเข็มแข็ง เพราะเมื่อขางลางดีขางบน ถึงจะไดดี ทที่สำคัญตองไมยึดติดในระบบออนาจทที่ไม่ไดคิดเชิงปญญา และหันกลับมา มองชุมชนทองถนอยางจริงจัง ถาทำเชนนันไดภายใน ๕ ปสังคมไทยก็จะเข็มแข็งใน ทุกทางเนืองจากประเทศไทยยังมีโครงสร้งทุกอย่างเอือออนวย เพียงแตยงติดขัดทที่ วิธีคิด ไมไดคิดเรื่องอื่น

๕. การใชใจนา ความรูตาม

การใชความรูซึ่งเปนวิทยาศาสตร์นับเปนขอผิดพลาดททั้งโลก เพราะความรูไม่มี กาลังมากพอจะตอดานออนาจและเงิน ขิงกวานั้นความรูยังแยกสวน ซอยอยความรู

จึงต่างกันไม่ได้เหมือนกับเศรษฐกิจที่เป็นเรื่องของผลประโยชน์ "ไม่เหมือน "ใจ" ที่สามารถรวมกันได้ การใช้หัวใจของความเป็นมนุษย์น่าจึงเป็นทุน ด้วยดีความรู้เข้ามาได้

๖. ความเป็นทางการ

ด้วยความเป็นทางการ (formal) จะติดรูปแบบ ดังระบบราชการที่ติดรูปแบบ เน้นการบังคับใช้กฎหมาย เช่นเดียวกันกับการติดรูปแบบของมหาวิทยาลัยที่ทำให้การบริหารเป็นไปเพื่อการบริหารกฎระเบียบมากกว่าการบริหารวิชาการ งานวิชาการเลยอ่อนแอมาก ส่งผลให้ท้ายสุดไม่อาจสู้ความไม่เป็นทางการ (Informal) ที่มีคุณค่ากว่าใหญ่กว่า และเป็นของจริงมากกว่าได้

ถ้าสามารถปรับเปลี่ยนวิถีคิดได้ตาม ๖ ข้อดังกล่าวข้างต้น ควบคู่กับการสร้างระบบสุขภาพชุมชน ที่ประกอบด้วย

- ๑. ชุมชนไม่ทอดทิ้งกัน
- ๒. เศรษฐกิจพอเพียง
- ๓. ความเจ็บป่วยที่พบบ่อย
- ๔. เบาหวาน ความดันโลหิตสูง
- ๕. ปัญหาผู้สูงอายุ
- ๖. การควบคุมโรค
- ๗. การสร้างเสริมสุขภาพ

ก็จะคลี่คลายมหาวิกฤติการณ์สยามได้ในที่สุดจนกระทั่งเกิด สรวงสวรรค์บนดิน ประชาชนทั้ง ๗๖ จังหวัด ๗๖๐ อำเภอ ๗,๖00 ตำบลและ ๗๖,๐๐๐ หมู่บ้านในประเทศไทยจะได้มีการบริการสุขภาพที่มีหัวใจความเป็นมนุษย์ จากการให้นับตั้งแต่ระดับของสถาบันทางการแพทย์ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน สาธารณสุขอำเภอ สถานีอนามัย องค์การบริหารส่วนตำบล จนถึงสภาผู้นำชุมชน

อย่างไรก็ตาม การจะก้าวถึงดินแดนแห่งสรวงสวรรค์นั้นได้ สังคมไทยจำต้องขจัดอุปสรรคขวากหนามสำคัญจากการถูกรอรับงาโดย ๕ แห่งอำนาจแนวคิด ที่ประกอบด้วย ทางการเมือง ระบบราชการ ระบบการศึกษา ธุรกิจ การพระศาสนา ให้ได้เสียก่อน เพราะทั้ง ๕ แห่ง

ไม่เพียงจะนำไปสู่ความขัดแย้งสารพัดอย่าง หากยังสกัดพลังแห่งการเรียนรู้และสร้างสรรค์อย่างมากด้วย

ตรงกันข้าม ถ้าหลุดออกมาจาก ๕ แห่งอำนาจได้ ก็จะก่อให้เกิดจิตสำนึกใหม่ เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความรู้ในตัว กระทั่งทำอะไร ๆ ได้ทุกคน ทว่าการจะทำเช่นนั้นได้สังคมต้องมี Individual Nodes Networks หรือ กระบวนการ INN ที่สามารถข้ามพรมแดนของหน่วยงาน เพิ่มความสำคัญกับความไม่เป็นทางการ ทุกคนสามารถร่วมกันคิดร่วมกันทำในสิ่งที่ตนเองมีความสุขความพึงพอใจ จนก่อเกิดพลังไม่ทอดทิ้งแม้เผชิญกับปัญหา เพราะฉะนั้นจึงต้องส่งเสริมให้คนมาจับกลุ่มกันทำเรื่องราวต่าง ๆ ที่แต่ละคนแต่ละกลุ่มสนใจจนกระทั่งเกิดกลุ่มต่าง ๆ เต็มสังคม

กระบวนการ INN จึงไม่เพียงไม่อยู่ในโครงสร้างอำนาจทั้ง ๕ แห่งที่กล่าวมา หากยังสร้างโครงสร้างใหม่ที่ทุกคนมีเกียรติ ศักดิ์ศรี เทาเทียมกัน ไม่คิดเชิงทำลายทำร้ายกัน กระทั่งทำให้สังคมโดยรวมมีศักยภาพมาก ซึ่งทั้งหมดทั้งมวลนี้ทุกคนทำได้เอง ไม่ต้องขออนุมัติจากใคร

ท้ายที่สุดเมื่อรวมทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นครบถ้วนก็จะทำให้ได้ระบบสุขภาพที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ ที่ทุกคนศรัทธาในความดี "ไม่ว่าจะวิกฤติแค่ไหนก็ฟื้นคืนได้จากการศรัทธาในความดี"

เป็นอย่างไรคะ ถ้าการบริการปฐมภูมิของเราสามารถหนุนให้เกิดระบบสุขภาพที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ได้ ท่านทุกคนแม้จะรู้สึกว่ารำปิ่นเพียงพินเพียงเล็กน้อย แต่เครื่องจักรจะหมุนได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อพินเพียงเล็กน้อยอย่างเรา หมุนเคลื่อนอย่างมีจังหวะจะโคน ดังความเชื่อที่ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี กล่าวว่า "ถ้าระบบสุขภาพมีหัวใจของความเป็นมนุษย์ก็จะดีสังคมให้กลับมาเยียวยาวิกฤติได้ทุกชนิด"

ที่มา : คมสันนที รายงานพิเศษ วารสารหมอชาวบ้าน ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๑๔๘ เมษายน ๒๕๕๑

